

ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อพฤติกรรมเผชิญปัญหา
แบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่น

ณัฐนา กิรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2547
ISBN 974-383-886-4
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ณัฏฐิณี กิรัตน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิตเชิดวงศ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายใจ พัวพันธ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดี เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช รองศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. สมพร สุทัศน์ย์ นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนคัคครุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนครู-อาจารย์ และ นักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอื้อนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ให้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบใจลูกรักทั้งสองเด็กหญิงปรางสิรินทร์ กิรัตน์ เด็กชายปฐมฉัตร กิรัตน์ ที่มีส่วนช่วยในการค้นคว้าหาข้อมูล และเป็นกำลังใจเสมอมา

ณัฐนา กิรัตน์

45921764: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา/ การให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี
เกสตัลท์/ วัยรุ่น

ณัฐนา กิรัตน์: ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อพฤติกรรม
เผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่น (THE EFFECTS OF GESTALT INDIVIDUAL
COUNSELING ON AVOIDANCE COPING BEHAVIOR OF THE ADOLESCENT)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, Ph.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, Ph.D., วิณี ชิดเชิดวงศ์,
M.Ed. 129 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-383-886-4

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตาม
ทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีต่อพฤติกรรมการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็น
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคัคครุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีคะแนนจากแบบวัด
พฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นสูงกว่าค่ากลางของมาตรฐาน คือ 84 คะแนน
จำนวน 12 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ได้รับการให้
คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม การศึกษานี้เป็นการวิจัย
เชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ ดำเนินการ
ทดลองโดยมีการตอบแบบวัดพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นระยะก่อนการ
ทดลอง ทำการวัดซ้ำในระยะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความ
แปรปรวนแบบสองตัวประกอบ แบบวัดต่างกลุ่มหนึ่งตัวแปรและวัดซ้ำหนึ่งตัวแปรและทดสอบ
ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยพบว่า วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองมีปฏิสัมพันธ์กัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์มี
พฤติกรรมการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล
ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวัยรุ่นกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษา
รายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์มีพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาระยะหลังการทดลอง
และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใน
ระยะติดตามผลดีกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

45921764: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Ed. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: AVOIDANCE COPING BEHAVIOR/ GESTALT INDIVIDUAL COUNSELING/ ADOLESCENT

NUTINA KIRAT: THE EFFECTS OF GESTALT INDIVIDUAL COUNSELING ON AVOIDANCE COPING BEHAVIOR OF THE ADOLESCENT. THESIS ADVISORS: SOMKIT BONRUANG, Ph.D., PIRAT WONGNAM, Ph.D., AND VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed. 129 P. 2004. ISBN 974-383-886-4

The purpose of this research was to study the effects of GESTALT individual counseling on avoidance coping behavior of the adolescent. The sample consisted of twelve Mathayom Suksa three students at Dadarunee School in Chachoengsao province whose scores on the nonproductive coping scale were above mid point. The subjects were then randomly divided into two groups: the experimental group who received the GESTALT individual counseling and the controlled group. The research design used for experimental research was two-factor experimental with repeated measures on one factor. Each group was asked to answer a set of a questionnaires three times: the pretest interval, the posttest interval and the follow-up. The statistical methods used for analyzing the data were analysis of variance with one between subjects variable and one within subjects variable, and the Newman-Keuls procedure.

The findings revealed that there was a statistically significant interaction at the .05 level between the methods and the duration of experiment. The adolescent in the experimental group had higher scores in the posttest and the follow-up periods than in the pretest periods and the scores during the follow-up period were higher than in the posttest periods and their scores were also higher than these of the controlled group with significant level at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา.....	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา.....	18
เอกสารเกี่ยวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล.....	18
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎี เกสตัลท์.....	22
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	43
การดำเนินการทดลอง.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปและอภิปรายผล.....	62
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	62
สมมติฐานของการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก.....	79
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	85
ภาคผนวก ง.....	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	45
2 คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาของวัยรุ่นแบบหลีกเลี่ยงปัญหาในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	50
3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นระหว่างวิธีการทดลองและระยะเวลาของการทดลอง.....	54
5 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	56
6 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	57
7 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	58
8 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	59
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นเป็นรายคู่ของวัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method).....	60
10 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของวัยรุ่นกลุ่มที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	52
2 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่นในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ในกลุ่มวัยรุ่นที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	53
3 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาของวัยรุ่น ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุมกับระยะเวลาของการทดลอง.....	55